

Sophia

สนธิยาประชาธิปไตย

Twilight of Democracy

แอนน์ แอปเพิลบอม

เขียน

พร สุวเด่น
แปล

กดลองอ่าน

ก ร อ ่ า น คื อ ร า ก ร ู า น ที่ ส ำ ค ัญ

ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม

ไม่ว่าสังคมใดก็สามารถหันหลังให้กับประชาธิปไตยได้ทั้งสิ้น
ความจริงแล้วหากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาจะสะท้อนอะไรได้สักก็
ทุกสังคมของเราล้วนจะลงเอยเช่นนั้น

สนธิยาประชาธิปไตย
Twilight of Democracy

Sophia

ในเครือบริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
378 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9999 ต่อ 4964, 4969 E-mail: info@amarin.co.th
www.amarinbooks.com   @amarinbooks Sophia Publishing

Copyright © 2020 by Anne Applebaum. All rights reserved.

สงวนลิขสิทธิ์หนังสือเล่มนี้ตามพระราชบัญญัติ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558
ห้ามคัดลอกเนื้อหา ภาพประกอบ รวมทั้งดัดแปลงเป็นแถบบันทึกเสียง ดัดวีดิทัศน์
หรือเผยแพร่ด้วยรูปแบบและวิธีการอื่นใดก่อนได้รับอนุญาต

พิมพ์ครั้งแรก พฤษภาคม 2564

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของศูนย์ข้อมูลอมรินทร์

แอฟเพิลบอม, แอนน์.

สนธิยาประชาธิปไตย / แอนน์ แอฟเพิลบอม; เขียน; พชร สูงเด่น; แปล จาก Twilight of Democracy -
กรุงเทพฯ: โซเฟีย อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง, 2564.
(ธ), 164 หน้า.

1. วรรณกรรมอังกฤษ. I. พชร สูงเด่น, ผู้แปล. II. ชื่อเรื่อง.

นว อ8ส3

ISBN 978-616-18-4209-3

DDC 813.54

เจ้าของ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ธรินทร์ อุทิศพันธุ์ ปัญจจรัสโรจน์ • กรรมการผู้จัดการ อุษณีย์ วิฑิตกพันธ์
ที่ปรึกษาสายงานสำนักพิมพ์ในเครือ อดิชา จิระอร • ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักพิมพ์ในเครืออมรินทร์ฯ ทศพร สนิทวรรณ
บรรณาธิการบริหาร ชมพูนุท ตีประวัตติ • บรรณาธิการ ชมพูนุท ตีประวัตติ
ผู้จัดการฝ่ายการผลิต อมรลัทษณ์ โหมตตาด • ศิลปกรรมและคอมพิวเตอร์ ชินวัชร ยศศิริพันธุ์
พิสูจน์อักษร วีระเดช จันทร์มัย • ฝ่ายการตลาด พนิดา ชัยศิริ, กุลพัฒน์ บัวละออ

แยกสีและพิมพ์ที่

สายธุรกิจโรงพิมพ์ บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)
376 ถนนชัยพฤกษ์ (บรมราชชนนี) เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170
โทรศัพท์ 0-2422-9000, 0-2882-1010

จัดทำโดย

บริษัทอมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ที่ 2 ถนนบางกรวย-จตุรรม ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี 11130
โทรศัพท์ 0-2423-9999 www.naiin.com

ราคา 235 บาท

สนใจสั่งซื้อหนังสือจำนวนมาก โปรดติดต่อ โทร. 08-4438-0313 และ 0-2423-9999 ต่อ 6529, 6530, 6532

คำนำสำนักพิมพ์

คุณเคยนั่งมองน้ำหมึกหยดลงในน้ำใสๆไหม

แค่หยดเดียว รอเวลาสักพัก น้ำเปล่าก็จะยังดูใสอยู่ ถ้าสองหยดก็รออีกหน่อยกว่ามันจะใส สามหยด สี่หยด ห้าหยด...น้ำเปล่าอาจจะยังไม่ถึงกับขุ่น แต่มันจะไม่ใสบิ่งเหมือนเดิมอีกแล้ว และถ้าน้ำหมึกผสมกับน้ำเปล่าในปริมาณเท่าๆ กันละ แก้วนั้นก็จืดจางกับไม่มีน้ำเปล่าอีกต่อไป นั่นแปลว่าเมื่อกำลังพลเท่ากันหรือแค่เกือบเท่า น้ำหมึกมีชัยทันที

น้ำหมึกในชีวิตจริงของเราคือสิ่งที่เรียกว่าอคติ ภาษาอังกฤษเรียกว่า Prejudice ถ้าเมื่อใดที่มันเกิดขึ้นในความคิดของเรา ไม่ว่าจะต่อเรื่องใด ไม่ว่าน้อยนิดแค่ไหน เมื่อนั้นเราจะเริ่มมองสิ่งต่างๆ ไม่ชัดอีกต่อไป น้ำแก้วอื่นที่ยังใสเราก็จะเห็นว่ามันดำ ความจริงถูกบดบัง บิดเบือน แปรเปลี่ยน แล้วเราก็ยึดเอาความหลงเป็นความจริง ยึดเอาน้ำหมึกเป็นน้ำเปล่า

แอนน์ แอปเพิลบอม ผู้เขียน เป็นนักประวัติศาสตร์ชาวอเมริกัน ปกติเธอเขียนแต่หนังสือประวัติศาสตร์เล่มหนาปึก หนึ่งในนั้นตีแผ่เรื่องราวของค่ายกักกันกูลักในโซเวียตยุคสตาลิน (Gulag: A History) เธอได้รางวัลพูลิตเซอร์จากเล่มนั้น ขาข้างหนึ่งของเธอมันคงอยู่ในโลกวิชาการและงานวิจัย แต่เธอแต่งงานกับคนสำคัญทางการเมืองชาวโปแลนด์ ขาอีกข้างของเธอก็เลยต้องหยั่งอยู่ในโลกอันปั่นป่วนของการเมืองฝั่งยุโรปตะวันออก และถูกดึงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของมันในที่สุด “นี่คือหนังสือที่ส่วนตัวที่สุดของฉัน” แอปเพิลบอมสารภาพ เธอทนเงียบไม่ไหวอีกต่อไป กับการเห็น “อดีต” มิตรสหายของเธอที่เคยเชื่อมั่นในเสรีภาพ ประชาธิปไตย และหลักนิติรัฐ วันนี้อัยยัดไปยืนเคียงข้างอำนาจนิยม สนับสนุนรัฐบาลที่ผูกขาดสื่อ สร้างชาวลวง บั่นกระแสนักชาติ และมีนโยบายโดดเดี่ยวประเทศ อดีตเพื่อน

ของเธอเคยเป็นถึงแม่ทูนหัวลูกของเธอ วันนี้พวกเขาไม่มองหน้ากันอีกต่อไป และเธอก็เห็นว่าสิ่งนี้กำลังเกิดขึ้นทั่วโลก

แน่นอน สิ่งนี้กำลังเกิดขึ้นที่นี่ด้วย ประเทศไทย

“เธอมันเผด็จการ” “เธอต่างหากไม่รักชาติ” “ฉันรักประชาธิปไตย”
“เธอมันไม่สำนึกบุญคุณแผ่นดิน”

เมื่อไหร่กันที่เราต้องเลือก ถ้าเราจะเอาประชาธิปไตยแปลว่าต้องห้ามหมิ่นวัฒนธรรมเก่าแก่ของเรา? ถ้าเรารักแผ่นดินเกิดแปลว่าเราควรโอเคกับทุกอย่างที่รัฐบาลของเราทำ? การแบ่งขั้วมันเกิดขึ้นตอนไหน แล้วทำไมมันถึงมีแค่สองขั้ว หนังสือเล่มนี้จะตอบคำถามเหล่านั้น และทำให้คุณรู้ว่าเรื่องราวนี้ช่างเก่าแก่ มีเบื้องลึกเบื้องหลังยาวนานและซับซ้อนนัก ขณะเดียวกันจะมองว่าเรียบง่ายก็อาจได้เหมือนกัน เพราะมันเป็น “เรื่องธรรมชาติ” ของระบอบการปกครองในฝันที่เรียกว่า “ประชาธิปไตย” ซึ่งบัดนี้เรากำลังอยู่ในสนธยาของมัน

แอนน์ แอปเพิลบอม พาคณะท่องเที่ยวชมทัศนียภาพเมืองรอบโลก จากการล่มสลายของคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออกกลาง ฮังการี โปแลนด์ เข้าสู่ยามเช้าที่เปี่ยมความหวังแห่งประชาธิปไตย สู่วันที่เผด็จการได้ครองเมืองอีกครั้ง จากการสนับสนุนโดยคนรักประชาธิปไตยในอดีตนั้นแหละ จากนั้นก็ไปเยือนประเทศที่ประชาธิปไตยเคยหยั่งรากงอกงามอย่างอังกฤษที่วันนี้เข้าสู่ยามสนธยาด้วยนโยบายเบร์กชิต ภายใต้ผู้นำที่เชี่ยวชาญด้านการตัดขาดตัวเองกับประเทศอื่น ๆ และประชากรที่โหยหาอดีตอันรุ่งเรืองของประเทศจนปฏิเสธไม่ยอมรับปัจจุบัน ปิดท้ายด้วยดินแดนถิ่นเกิดของประชาธิปไตยอย่างอเมริกา หากได้ฟังอุดมการณ์หนักแน่นลึกซึ้งของเหล่าบิดาผู้สร้างประเทศ คุณอาจไม่มีวันเข้าใจเลยว่าทำไมวันหนึ่งชาวอเมริกันจึงเลือกโดนัลด์ ทรัมป์ เป็นประธานาธิบดี ทำไมอดีตผู้นำที่มีคติติดตัวว่าเป็นหางว่าวยังมีคนจำนวนมากสนับสนุน

แต่ก็นั่นแหละ มันคือคำถามเดียวกับว่า ทำไมการรักแผ่นดินเกิดถึงทำให้หลายคนหยามเหยียดผู้มาจากแผ่นดินอื่น ทำไมคนจำนวนไม่น้อยยังเชื่อว่าชาติพันธุ์ใดดีต่อกว่าหรือเหนือกว่าชาติพันธุ์ใด และแม้ซากกระดูกกองสูงเป็นภูเขา ทำไมยังมีคนไม่เชื่อว่าการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวเกิดขึ้นจริงหรือที่ร้ายกว่านั้นคือเชื่อที่เกิดขึ้นจริง แต่เชื่อว่าชาวยิวเหล่านั้นสมควรตายแล้ว ความเชื่อเช่นนี้จะปนอยู่ในหมู่พวกเรา และทำให้ประมุขบางประเทศที่ทำงานหนักหนามายาวนาน สร้างประโยชน์จนเป็นที่ประจักษ์ไปทั่วโลกวันนี้ กลายเป็นคนสร้างภาพในสายตาของคนบางกลุ่ม ทั้งที่คนกลุ่มนั้นก็ใช้ชีวิตสะดวกสบายทุกวัน ด้วยผลแห่งการทำงานหนักและความคิดสร้างสรรค์ของเขา

การได้ประณามบางสิ่งที่คนทั่วไปแสนรัก สร้างความรู้สึกสะใจ การรื้อถอนศรัทธาผู้อื่นได้ สร้างความรู้สึกสำคัญ

ทำไมมันถึงเป็นเช่นนั้นได้ หนังสือเล่มนี้จะตอบคำถามนั้น

เห็นน้ำหมึกเป็นน้ำเปล่า...ยากจะเชื่อว่าใครมันจะบ้ามองอย่างนั้นได้ แต่สังเกตรอบตัวคุณดี ๆ หรือยัง และสังเกตตัวคุณเองดี ๆ หรือยัง ฟ้ำก่าล้ง มีดลง หรือมีไซ้

ทฤษฎีนี้บร้อยพ่นว่าด้วยจิตวิทยาของหมู่ชน ซึ่งก่อเกิดระบอบการเมืองต่าง ๆ เป็นพลวัตอยู่ในระบบนิเวศน์ของประวัติศาสตร์ จะไม่อาจมอบบทเรียนที่มีความหมายแก่มนุษย์ได้เลย หากเราไม่เริ่มด้วยการสำรวจแก่น้ำของตัวเอง

Sophia

ยุคสมัยของเรา แน่แท้ว่าเป็นยุคแห่งเหล่าปัญญาชนผู้ชิงชังการเมือง
นี่จะเป็นคำกล่าวอันใหญ่ยิ่งที่สามารถมองเห็นได้จากมุมมองประวัติศาสตร์
ศีลธรรมของมนุษยชาติ

- จูเลียน เบนดา, *La Trahison des Clercs*, 1927

เราต้องยอมรับความจริงว่า มีขบถต่อต้านความทันสมัยแฝงเร้นอยู่ใน
สังคมนะวันตก...แผนการของมันซับซ้อนตระการตา วาทกรรมไร้ขอบธรรม
และเหตุผล ประกอบร่างสร้างปณิธานแรงกล้าได้แยบยล ไม่น้อยไปกว่า
ความมุ่งมาดปรารถนาในขบวนการเคลื่อนไหวปฏิรูปอื่นใดที่เราคุ้นเคย

- ฟรีดริช สเติร์น, *The Politics of Cultural Despair*, 1961

สารบัญ

i	คืนข้ามปี	1
ii	ชัยชนะของนักปลุกระดม	20
iii	อนาคตแห่งการโยยหาอดีต	48
iv	ไตรภรารความลวง	91
v	ไฟลามทุ่ง	123
vi	ประวัติศาสตร์ไม่รู้จบ	149

คืนข้ามปี

ISA จัดงานเลี้ยงกันในวันที่ 31 ธันวาคม 1999 วันสิ้นสุดสหสวรรษาเก่าเข้าสู่ สหสวรรษาใหม่ ผู้คนต่างอยากเฉลิมฉลองในสถานที่แปลกใหม่ไม่เหมือนใคร งานเลี้ยงของเราที่ไซปรัสเยลีนับว่าตอบเจทย์ คฤหาสน์หลังย่อมฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของโปแลนด์ที่สามีนันและพ่อแม่ของเขาซื้อเมื่อสิบปีก่อนในราคา ถูกเพียงก้อนอิฐ ในตอนที่มันยังมีสภาพขึ้นรา รกร้าง ไร้การตกแต่ง ตั้งแต่ เจ้าบ้านคนเก่าออกจากกองทัพแดง (The Red Army) ในปี 1945 จากนั้น พวกเราก็อ้อมแซมบ้านขึ้นมาใหม่อย่างซ้าๆ จนถึงปี 1999 มันยังไม่เสร็จ สมบูรณ์ดี แต่กระนั้นก็มีหลังคาใหม่ โถงรับรองขนาดใหญ่ ทาสีใหม่ ไร้ซึ่ง ข้าวของ เหมาะเหม็งสำหรับจัดงานเลี้ยงสังสรรค์

แขกของเรานั้นหลากหลาย มีตั้งแต่เพื่อนสื่อมวลชนจากลอนดอน และมอสโก อนุทูตประจำกรุงวอร์ซอสองสามคน เพื่อนอีกสองคนที่บินตรงมาจากนิวยอร์ก แต่เพื่อนของเราและเพื่อนร่วมงานของสามีนันส่วนใหญ่ เป็นชาวโปแลนด์ ตอนนั้นสามีนัน - ราเด็ค ซิคอร์สกี¹ ยังเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการ

¹ Radostaw Sikorski หรือ Radek อดีตนักข่าวชาวโปแลนด์ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมของโปแลนด์ระหว่างปี 2005 - 2007 และรัฐมนตรีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศปี 2007 - 2014 ได้รับเลือกเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรปลายปี 2014 ก่อนจะลาออกในปี 2015 จากกรณี

กระทรวงการต่างประเทศในรัฐบาลฝ่ายขวากลางของโปแลนด์ มีคนท้องถิ่นอยู่บ้าง บางคนเป็นเพื่อนสมัยเรียนของราเด็ค ลูกพี่ลูกน้องอีกกลุ่มใหญ่ กลุ่มสื่อชาวโปลรุ่นใหม่ก็มาด้วย ตอนนั้นยังไม่มีใครตั้งเท่าไร นอกนั้นก็ยังมีข้าราชการอีกประปราย และเจ้าหน้าที่รัฐระดับผู้น้อยอีกสองสามคน

คุณอาจเหมารวมเรียกพวกเราตามชาวโปลส่วนใหญ่ว่าฝั่งขวา ซึ่งก็คือพวกอนุรักษนิยม หรือพวกต้านคอมมิวนิสต์ แต่ในช่วงเวลานั้นของประวัติศาสตร์ คุณก็อาจเรียกพวกเราส่วนใหญ่ว่าเป็นเสรีนิยม ผู้เชื่อในตลาดเสรี เสรีนิยมดั้งเดิม หรือแม้กระทั่งผู้สนับสนุนเทตเซอร์ (Thatcherites) ได้เช่นกัน แม้แต่คนที่ไม่เลือกข้างชัดเจนในทางเศรษฐกิจก็ยังเชื่อมั่นในประชาธิปไตย ในนิติรัฐ ในหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ

ในประเทศโปแลนด์ ซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การนาโตและกำลังจะเข้าร่วมสหภาพยุโรป เราล้วนเชื่อมั่นว่าโปแลนด์เป็นส่วนหนึ่งของยุโรปยุคใหม่นั้นคือความหมายของสิ่งที่เรียกกันว่า “ฝ่ายขวา” ในช่วงทศวรรษ 1990

งานเลี้ยงดำเนินไปแบบตามมีตามเกิด ในช่วง 1990 โปแลนด์ยังไม่มีสิ่งที่เรียกว่าบริการรับจัดเลี้ยง ฉันและแม่สามีเลยทำสตูเนื้อและหับบีตย่างหม้อใหญ่ ตอนนั้นยังไม่มีแม่แต่โรงแรมด้วยซ้ำ แยกย่อยกว่าคนของเราเลยต้องพักกันที่กระท่อมบ้านไร่ หรือบ้านคนรู้จักในเมืองใกล้ๆ ฉันจดไว้ว่าใครพักที่ไหนบ้าง แต่สุดท้ายก็ยังมีคนลงเอยนอนตามพื้นห้องใต้ดินของเราอยู่ดี ช่วงพลบค่ำเราจุดพลุกัน พลุราคาถูกผลิตจากเงินเริ่มวางขายกันเกลื่อนกลาด และคงจะอันตรายสุดๆ

(ต่อจากหน้า 1) ถูกเผยแพร่โดยสนทนายาพิภพวิชาการนโยบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของพรรครัฐบาล กฎหมายและความยุติธรรม แม้จะไม่พบถ้อยคำที่มีความผิดทางกฎหมาย แต่เขาก็ให้เหตุผลที่ล้าออกไปไม่ต้องการสร้างปัญหาให้พรรคของตนซึ่งเป็นฝ่ายค้าน ราเด็คเคยเป็นประธานสภาสหภาพยุโรป และปี 2019 ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภายุโรป และเป็นคู่สมรสของแอนน์ แอปเพิลบอม ผู้เขียนตั้งแต่ปี 1992 จนถึงปัจจุบัน

ดนตรีจากเทพคาสเส็ตที่ผลิตยุคก่อนจะมีสปอติฟาย กลายเป็นการแบ่งแยกทางวัฒนธรรมเพียงอย่างเดียวที่เกิดขึ้นคือนั้น เพลงที่เพื่อนอเมริกันคุ้นเคยจากวิทยุเรียน ย่อมไม่ใช่เพลงเดียวกับที่เพื่อนชาวโปลคันทู เลยไม่ง่ายเท่าไรที่จะให้ทุกคนเต้นด้วยกันได้ มีช่วงหนึ่งฉันเดินขึ้นบ้าน เพราะได้ยินข่าวว่าบอริส เยลต์ซิน ลาออกจากตำแหน่ง เลยเขียนคอลัมน์สั้นๆ สำหรับหนังสือพิมพ์อังกฤษหนึ่งชิ้น แล้วเดินลงมาใหม่ ดื่มไวน์อีกแก้ว ประมาทตีสาม แยกชาวโปลจอมเพื่อนคนหนึ่งชักปืนพกเล็ก ๆ ออกจากกระเป๋าของเธอ และยิงกระสุนแบลงค์ขึ้นฟ้าอย่างร่าเริงสุดขีด

มันเป็นปาร์ตี้ประมาทนั้นละ ลากยาวตลอดคืนจนจบจน “มื่อสาย” ของบ่ายอีกวัน ฉันจำบรรยากาศที่อับอวลไปด้วยความหวังในวันนั้นได้ เราสร้างบ้านผู้พั่งขึ้นมาใหม่ ส่วนเพื่อนๆ ของเรากำลังสร้างประเทศขึ้นมาใหม่ ความทรงจำแจ่มชัดอีกอย่างคือการก้าวเดินร่วมกันบนพื้นหิมะ อาจเป็นวันก่อนงานเลี้ยง หรืออาจเป็นวันหลังจากนั้น กลุ่มคนพูดภาษาอังกฤษและโปลิชสลับกันไป ลืมเสียงปะปนสะท้อนก้องไปทั่วป่าเบิร์ช ตอนนั้นโปแลนด์ใกล้จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของโลกตะวันตกเต็มที่ ให้ความรู้สึกราวกับว่าเราเป็นพวกเดียวกัน เราเห็นพ้องต้องกันเรื่องประชาธิปไตย เรื่องเส้นทางสู่ความรุ่งเรือง เรื่องราวต่างๆ ที่กำลังเป็นไป

โมงยามเหล่านั้นผ่านไปแล้ว สองทศวรรษต่อมา กลายเป็นว่าตอนนี้ฉันยอมเดินอ้อมถนนเพื่อเลี่ยงที่จะพบกับคนที่เคยอยู่ในงานเลี้ยงปีใหม่คือนั้น พวกเขาเองก็ไม่เพียงแค่ว่าปฏิเสธที่จะเหยียบบ้านฉันอีก หากถึงขั้นอับอายที่จะยอมรับว่าพวกเขาเคยไปด้วยซ้ำ อันที่จริงครึ่งหนึ่งของคนที่อยู่ในงานเลี้ยงคือนั้นไม่คุยกับคนอื่นอีกครึ่งหนึ่งอีกต่อไปแล้ว ความแปลกหน้านั้นเป็นเรื่องการเมือง ไม่ใช่เรื่องส่วนตัว วันนีโปแลนด์เรียกได้ว่าเป็นสังคมที่แตกแยกมากที่สุดในยุโรป และเราก็อยู่ในชั่วตรงข้ามของการแบ่งแยกครั้งสำคัญที่ไม่เพียงผ่ากลางระหว่างสิ่งที่เคยถูกเรียกว่าเป็นโปลิชฝ่ายขวา แต่ยังรวมถึงฮังการีชนขวา สเปนิชขวา ฝรั่งเศสขวา อิตาลีชนขวา และแม้จะต่างกันเล็กน้อย แต่ก็รวมถึงอังกฤษขวาและอเมริกันขวาด้วย

แขกบางคนจากงานเลี้ยงคืนนั้น รวมทั้งฉันและสามี ยังคงสนับสนุนสหภาพยุโรป นิติรัฐ ตลาดแบบขวากลาง เรายังอยู่ในพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์สอดคล้องกับกลุ่มคริสเตียนประชาธิปไตยในยุโรปไม่มากนักน้อยรวมทั้งพรรคเสรีนิยมของฝรั่งเศสและเนเธอร์แลนด์ และพรรครีพับลิกันของจอห์น แมคเคน แขกบางคนมองตัวเองว่าเป็นฝ่ายกลางซ้าย แต่บางคนก็ซัดเซไปลงเอยในจุดต่างออกไป พวกเขากลายเป็นผู้สนับสนุนลัทธินิยมความเป็นพื้นเมืองสุดโต่งที่เรียกว่าพรรคกฎหมายและความยุติธรรม (Law and Justice Party - PiS) พรรคที่มาไกลเหลือเกินจากจุดยืนที่พวกเขาเคยยึดถือเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งรัฐบาลเป็นระยะเวลาสั้นๆ ปี 2005 ถึง 2007 และเมื่อรับตำแหน่งประธานาธิบดี (สองตำแหน่งนี้ต่างกันในโปแลนด์) ในปี 2005 ถึง 2010

ในปีต่อมาที่พรรคเริ่มหมดอำนาจ ผู้นำพรรคกฎหมายและความยุติธรรมพร้อมผู้สนับสนุนก็ค่อยๆ โอบรับความคิดใหม่ ๆ ไม่ใช่แค่เป็นพวกเกลียดกลัวชาวต่างชาติและวิตกจริตเท่านั้น แต่ยังเป็นเผด็จการอย่างเปิดเผย ถ้าพูดให้เป็นธรรมกับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องบอกว่าไม่ใช่ทุกคนจะเห็นด้วยในประเด็นนี้ ในปี 2015 พรรคกฎหมายและความยุติธรรมทำแคมเปญเลือกตั้งแบบมกน้อยสุด ๆ แข่งกับพรรคขวากลางที่อยู่ในอำนาจมาแปดปี สามีของฉันเป็นสมาชิกรัฐบาลนั้น แต่เขาลาออกก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นช่วงปีสุดท้ายภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีผู้อ่อนแอและไม่ได้ความ นับเป็นเรื่องเข้าใจได้ที่ชาวโปแลนด์ต้องการความเปลี่ยนแปลง

แต่เมื่อพรรคกฎหมายและความยุติธรรมชนะการเลือกตั้งอย่างหวุดหวิดในปี 2015 ความสุดโต่งของพวกเขาก็ปรากฏชัดในทันที รัฐบาลชุดใหม่ละเมิดรัฐธรรมนูญด้วยการแต่งตั้งคณะผู้พิพากษาใหม่ให้กับศาลรัฐธรรมนูญโดยมิชอบ ต่อมาก็เล่นเกมที่ขัดต่อหลักรัฐธรรมนูญพอกันเพื่อที่จะคว่ำรวมอำนาจศาลสูงสุดของโปแลนด์ และเขียนกฎหมายใหม่ที่ออกแบบมาเพื่อลงโทษผู้พิพากษาที่ตัดสินแย้งกับนโยบายของรัฐบาล พรรคกฎหมายและความยุติธรรมยึดสถานีสื่อสาธารณะ ซึ่งก็ละเมิด

รัฐธรรมนูญอีก พวกเขาปลดผู้สื่อข่าวที่มีชื่อเสียงและเปี่ยมประสบการณ์ออกจากตำแหน่ง บุคคลที่เข้ามาแทนที่ถูกสรรหาจากสื่อออนไลน์ขว้างจัดและเริ่มเผยแพร่โฆษณาชวนเชื่อของพรรคที่ฉาบด้วยคำลวงตื้น ๆ ด้วยค่าใช้จ่ายจากเงินภาษีประชาชน

หน่วยงานภาครัฐก็ตกเป็นเป้าเช่นกัน ทันทึที่พรรคกฎหมายและความยุติธรรมขึ้นสู่อำนาจ พวกเขาเริ่มปลดเจ้าหน้าที่รัฐนับพันออกแล้วแทนที่ด้วยคนต่อจากพรรคตนเอง หรือลูกพี่ลูกน้องและเครือญาติของนักต่ออีกที พวกเขาไล่เจ้าหน้าที่กองทัพที่ได้รับการอบรมหลายปีจากสถาบันราคาแพงในตะวันตกออกไป รวมทั้งนักการทูตที่มีประสบการณ์และทักษะทางภาษา ต่อด้วยการทำลายล้างสถาบันทางวัฒนธรรมลงทีละแห่ง พิพิธภัณฑท์แห่งชาติต้องเสียผู้อำนวยการรักษาการณ์ฝีมือดีและภัณฑารักษ์ที่ได้รับความนิยมเชื่อถือในระดับนานาชาติ และได้ให้นักวิชาการไร้ชื่อ ไร้ประสบการณ์งานพิพิธภัณฑท์เข้ามาแทน โดยการตัดสินใจสำคัญครั้งแรกของเขาคือการรื้อถอนนิทรรศการงานศิลปะสมัยใหม่และศิลปะร่วมสมัยออก ปีต่อมาเขาลาออกทิ้งให้พิพิธภัณฑท์ยุ่งเหยิงวุ่นวาย ผู้อำนวยการประจำพิพิธภัณฑท์ประวัติศาสตร์ชาวยิวโปลิชที่เคยเปิดตัวอย่างยิ่งใหญ่ ถูกสั่งพักงานในไม่กี่ปีถัดมาโดยไร้คำอธิบาย สร้างความมอกสันขวัญแขวนที่วงการนายทุนและผู้สนับสนุนพิพิธภัณฑท์นานาชาติ เรื่องทำนองนี้สะท้อนก็ก้องจากอีกนับพันกรณีที่ไม่ตกเป็นข่าว เช่น เพื่อนของเราคนหนึ่งเสี่ยงงานประจำที่ทำกับหน่วยงานรัฐหลังจากที่เธอทำงานสำเร็จหลายโครงการเกินไปในระยะเวลาอันสั้นเกินไป ทำให้ผู้อำนวยการคนใหม่ที่ไร้ความสามารถมองว่าเธอเป็นภัยคุกคาม

เรื่องพวกนี้ทำอย่างไม่น่าเชื่อด้วยซ้ำ จุดประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย ชัดเจนว่าไม่ใช่เพื่อให้รัฐบาลทำงานได้ดีขึ้น จุดประสงค์คือเพื่อทำให้รัฐบาลเป็นพวกของตน ทำให้ศาลถูกครอบงำได้ง่าย และรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณกับพรรคของพวกเขา หรือจริงๆ จะเรียกอย่างที่มีนัยเป็นก็ได้ว่า “พรรคพวก” ของเขา

พวกเขาไม่มีอำนาจใดที่จะทำเช่นนั้นเลย พรรคกฎหมายและ

ความยุติธรรมได้รับคะแนนเสียงในสัดส่วนที่อนุญาตให้พวกเขาปกครองได้ แต่เปลี่ยนรัฐธรรมนูญไม่ได้ ดังนั้นเพื่อสร้างความชอบธรรมในการแก้กฎหมาย พรรคจึงเลิกใช้ข้อโต้แย้งทางการเมืองทั่วไปและเริ่มหันมาระบุตัวศัตรูแทน บางคนก็เป็นเจ้าเก่ารายเดิม หลังจากสองทศวรรษแห่งการพูดคุยสมานฉันท์ ระหว่างชาวยิวและโพลิช ตามด้วยหนังสือ ภาพยนตร์ การสัมมนานับพัน และการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ยิ่งใหญ่ตระการตา รัฐบาลก็สร้างเรื่องฉาวด้วยการ รับรองกฎหมายห้ามการพูดคุยสาธารณะในประเด็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ แม้แรงกดดันจากฝั่งอเมริกาจะทำให้พวกเขาอมแก้กฎหมายในท้ายที่สุด แต่พวกเขาก็ได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางจากฐานเสียงของพรรค ไม่ว่าจะเป็นสื่อมวลชน นักเขียน นักคิด รวมทั้งแขกเหรื่อบางคนจากงานเลี้ยงของฉันในคืนนั้น ผู้ซึ่งตอนนี้เชื่อว่ากองกำลังด้านชาวยิวกำลังถูกรื้อเพื่อกล่าวโทษโปแลนด์สำหรับกรณีอาชญากรรมที่ว่าจะเป็นเยอรมนี หลังจากนั้น พรรคก็ยังไม่ข้องเกี่ยวกับประเด็นพิพาทไร้สาระกับรัฐบาลอิสราเอล ด้วยข้อ ถกเถียงที่ดูราวกับถูกวางแผนมาเพื่อจะเรียกร้องความสนใจจากกลุ่มชาตินิยม ผู้สนับสนุนพรรคในโปแลนด์ และกลุ่มชาตินิยมผู้สนับสนุนเบนจามิน เนทันยาฮู² ในอิสราเอล ที่ต่างกำลังเดือดจัดทั้งคู่

ศัตรูบางคนก็เป็นพวกหน้าใหม่ หลังจากความพยายามโจมตีผู้ อพยพชาวมุสลิมอยู่สักพัก ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายนักในประเทศที่แทบจะไม่มี ผู้อพยพชาวมุสลิมเลย พรรคก็เริ่มเบนความสนใจ เอาความเดือดดาล ไปลงกับกลุ่มคนรักร่วมเพศแทน ผู้สื่อข่าวดาวรุ่งสองคนจากนิตยสาร รายสัปดาห์ที่ชื่อว่า *Gazeta Polska* ที่มาร่วมงานเลี้ยงในคืนข้ามปีของ ฉันด้วย ได้ผลิตสติ๊กเกอร์ที่มีข้อความว่า “เขตปลอด LGBT” ให้ผู้อ่าน นำไปติดตามประตูและหน้าต่าง ในคืนก่อนการเลือกตั้งรัฐสภาอีกสมัย หนึ่งในเดือนตุลาคม 2019 ช่องโทรทัศน์ของรัฐได้ฉายสารคดีชื่อว่า *Invasion*

² Benjamin Netanyahu นายกรัฐมนตรีอิสราเอลที่ดำรงตำแหน่งยาวนานที่สุดในประวัติศาสตร์ (2009 - ปัจจุบัน) และเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกที่เกิดบนแผ่นดินอิสราเอลนับแต่การประกาศอิสรภาพ ในปี 1948

ที่เล่าถึงแผนลับของ “LGBT” ที่จะบ่อนทำลายโปแลนด์ โบสท์คาทอลิก ของชาวโปลิชที่ครั้งหนึ่งเคยเป็นสถาบันที่เป็นกลาง ปลอดภัย และ เป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นหนึ่งเดียวของชาติ ก็เริ่มจะเผยแพร่แนวคิดคล้ายกัน อัครมุขนายกแห่งเมืองคราคูฟคนปัจจุบัน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สมเด็จพระสันตะปาปายอห์น ปอล ที่ 2 เคยดำรงมาก่อน ก็ได้เทศน์ถึงบุคคลรักร่วมเพศว่าเป็น “โรคระบาด” สี่รัฐที่มาแทน “โรคระบาดสีแดง” ในยุคคอมมิวนิสต์ เทศนาครั้งนั้นเป็นที่ชื่นชมอย่างมากจากรัฐบาลฝ่ายโปลิช ก่อนที่จะถูกถอดออก จากยูทูปโดยผู้คุมออนไลน์ด้วยเหตุผลว่ามันเป็นวาทกรรมสร้างความเกลียดชัง

เหตุการณ์ต่อเนื่องเหล่านี้ทำให้ฉันและแชนแกนเลี้ยงคินั้นบางคน ลำบากใจที่จะพูดคุยกันไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม ตัวอย่างเช่น หลังจากตีโพย-ตีพายกันทางโทรศัพท์ในเดือนเมษายน 2010 ไมกี่วันหลังจากเครื่องบินที่ประธานาธิบดีโดยสารตกใกล้กับเมืองสโมเลนสกีในรัสเซีย ฉันก็ไม่ได้คุยกับอันยา บีเล็คกา อีกเลยแม้แต่ครั้งเดียว ทั้งที่เธอเป็นอดีตเพื่อนสนิทที่สุดและยังเป็นแม่ทูนหัวให้ลูกคนหนึ่งของฉัน บีเล็คกาเป็นสถาปนิกที่มี - หรือเคยมี - เพื่อนเป็นศิลปินชื่อดังแห่งยุค ผู้ชื่นชอบ - หรือเคยชื่นชอบ - นิทรรศการศิลปะร่วมสมัย ถึงขั้นเดินทางไปร่วมงานเวนิสเบียนนาเล่สองสามครั้งเป็นการส่วนตัว เธอเคยบอกว่าเธอชอบดูนิทรรศการพอๆ กับชอบดูผู้คนทำงานเบียนนาเล่ เหล่าผู้หญิงสายอาร์ตในชุดสุดเนี้ยบ แต่ในช่วงปีที่ผ่านมาเธอเริ่มสนิทกับยารอสวาฟ คาตชินสกี ผู้นำพรรคกฎหมายและความยุติธรรมและฝ่าฝืนของประธานาธิบดีคินก่อน ตอนนี้เป็นเจ้าภาพเลี้ยงมือเทียงเป็นประจำให้คาตชินสกีที่อพาร์ทเมนต์ของเธอ นอกจากทำอาหารเก่งแล้ว เธอยังร่วมหาหรือว่าเขาควรจะต้องตั้งใครร่วมคณะรัฐมนตรี ฉันได้ยินมาว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ผู้เขียนโจมตีพิพิธภัณฑน์โปแลนด์นั้นมาจากคำแนะนำของเธอ

ฉันพยายามนัดเจอเธอเมื่อสองปีก่อนในวอร์ซอ แต่เธอปฏิเสธ “เราจะคุยเรื่องอะไรกัน?” คือข้อความที่เธอส่งมา แล้วเราก็เงียบหายไป

แขกของฉันอีกคนที่ยิ่งปั่นป่วนขึ้นฟ้า ในที่สุดก็แยกทางกับสามีชาวบริติช ความบ้าคลั่งของเธอแปรรูปไปเป็นสิ่งอื่น ดูเหมือนเธอจะหมกมุ่นกับการเป็นเกรียนอินเทอร์เน็ตแบบเต็มเวลา เอาจริงเอาจังกับการเผยแพร่ทฤษฎีสมคบคิดต่างๆ หลายแนวคิดเหล่านั้นต่อต้านชาวฮิวอย่างรุนแรง เธอทวิตว่าชาวฮิวต้องรับผิดชอบกรณีฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ ครั้งหนึ่งเธอโพสต์ภาพวาดจากอังกฤษในยุคกลางที่เป็นรูปเด็กผู้ชายคล้ายถูกตรึงกางเขนโดยชาวฮิว พร้อมคำอธิบายว่า “แล้วยังจะประหลาดใจอีกที่ถูกขับไล่” (อ้างถึงการขับไล่ชาวฮิวออกจากสหราชอาณาจักรในปี 1290) เธอเดินตามแสงไฟนำทางของกลุ่มอเมริกัน “ขวาจัด” (Alt-Right)³ โดยนำภาษาของพวกเขาเผยแพร่ย้ำๆ ซ้ำๆ

แขกคนที่สาม อนิตา การ์กาส สื่อมวลชนที่ใช้เวลาสิบปีที่ผ่านมาสืบสวนครั้งแล้วครั้งเล่าถึงชุดทฤษฎีสมคบคิดเกี่ยวกับอุบัติเหตุเครื่องบินตกของอดีตประธานาธิบดี เล็กซ์ คาคชินสกี และได้สมมติฐานที่แตกต่างกันไปทุกครั้ง ปัจจุบันเธอทำงานอยู่ที่ *กาเซตา ปอลสก้า*⁴ หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ที่แจกสตีกเกอร์ต่อต้านเกย์

แขกคนที่สี่ ราฟาเอล เชียมเควิช สร้างชื่อให้กับตัวเองในฐานะคู่อริฝีปากกล้าของชุมชนยิวนานาชาติ เขาเรียกชาวฮิวว่า “คนเรื้อน” และ “คนโลภ” เรียกองค์กรฮิวว่า “นักชู้กรรโชก” และยังเสียใจที่แต่ก่อนเคยสนับสนุนอิสราเอล ความอื้อฉาวจากคำพูดคำจาของเขาดูจะกลายเป็นทางรอดในช่วงอาชีพการงานขาลง เพราะตอนนี้เขาได้ปรากฏตัวถี่ๆ ในช่อง

³ Alternative Right เป็นลัทธิทางการเมืองที่เกิดขึ้นราวทศวรรษ 2010 ที่สหรัฐอเมริกา ว่ากันว่าเผยแพร่แนวคิดครั้งแรกโดยริชาร์ด บี. สเปนเซอร์ ชาวอเมริกันชาตินิยม โดยนำเสนอแนวคิดร่วมกันกับกลุ่มขวาจัด ชาตินิยมผิวขาวเหยียดเชื้อชาติเหยียดชาวฮิวต่อต้านคอมมิวนิสต์ต่อต้านไซออนนิสต์ หวาดกลัวคนต่างชาติ หวาดกลัวคนอิสลามต่อต้านเฟมินิสต์ ปฏิเสธการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวฮิว ฯลฯ

⁴ หนังสือพิมพ์ภาษาโปแลนด์ที่เก่าแก่ นับแต่ปี 1993 ปัจจุบันมีจุดยืนประชานิยมฝ่ายขวาจนถึงขวาจัด มีเนื้อหาสนับสนุนแนวคิดชาตินิยม อนุรักษ์นิยม และต่อต้านคนรักเพศเดียวกัน ได้รับการสนับสนุนโดยรัฐบาลโปแลนด์ (พรรคกฎหมายและความยุติธรรม)

โทรทัศน์ที่พรรครัฐบาลควบคุม

ฉันยังรู้ว่าด้วยว่าเพื่อนเก่าเหล่านี้บางคนบาดหมางกับลูก ๆ ของตน เพราะความคิดทางการเมือง บางรายความบาดหมางนั้นหนักหนาสาหัสทีเดียว เพื่อนเก่าของฉันคนหนึ่งรักดีกับพรรคการเมืองที่ชัดเจนว่ารังเกียจคนรักร่วมเพศ ทว่าเธอมีลูกชายเป็นเกย์ แต่เอาจริง ๆ แล้วนั่นก็เป็นเรื่องปกติ ความบาดหมางเช่นนี้แบ่งแยกทั้งครอบครัวและเพื่อนฝูง เพื่อนบ้านคนหนึ่งของเราในเมืองโซบเยลินมีพ่อแม่ฟังแต่รายการวิทยุฝ่ายรัฐบาลที่เต็มไปด้วยทฤษฎีสมคบคิดของคาทอลิกที่ชื่อว่าวิทยุมารีอา พวกเขาท่องบทสวดซ้ำไปมา เพื่อทำให้ศัตรูของพรรคกลายเป็นศัตรูของพวกเขา “ฉันเสียแม่ของฉันไปแล้ว” เพื่อนบ้านบอกฉัน “เธออยู่ในโลกอีกใบเลย”

เพื่อเปิดเผยผลประโยชน์ทั้งหมดของตัวเองในเรื่องนี้ ฉันควรอธิบายด้วยว่าแนวคิดสมคบคิดบางอย่างก็พุ่งตรงมาที่ฉัน สามีของฉันเคยเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอยู่ปีครึ่งในรัฐบาลผสม นำโดยพรรคกฎหมายและความยุติธรรม ในช่วงที่พวกเขาล้มรสอำนาจช่วงแรกเป็นระยะเวลาสั้น ๆ หลังจากนั้นสามีฉันก็แยกจากพรรคนั้นไปเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศในรัฐบาลผสมอีกชุดหนึ่ง ซึ่งครั้งนั้นนำโดยพรรคขวากลางชื่อพรรคเวทีประชา (Civic Platform) ในปี 2019 เขาลงรับเลือกตั้งในรัฐสภายุโรปและได้ที่นั่งมา แม้ปัจจุบันเขายังไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของแกนนำพรรคการเมืองฝ่ายตรงข้ามก็ตาม

ฉันอาศัยอยู่ในโปแลนด์แบบไป ๆ มา ๆ ตั้งแต่ปี 1988 โดยใช้เวลาส่วนใหญ่ที่เหลือในลอนดอนและวอชิงตัน เขียนหนังสือประวัติศาสตร์ และทำงานเป็นสื่อให้กับหนังสือพิมพ์บริติชและอเมริกัน ซึ่งทำให้ฉันดูเป็นคู่สมรสทางการเมืองที่ผิดแปลกจากมาตรฐานโพลิชโดยทั่วไป คนส่วนใหญ่ดูสงสัยในตัวฉันมากกว่าโกรธเคือง จนกระทั่งปี 2015 นั้นแหละ ฉันไม่เคยเผชิญหน้ากับการต่อต้านชาวยิวโดยตรงมาก่อน ไม่เคยรู้สึกถึงความเป็นศัตรูใด ๆ เมื่อฉันตีพิมพ์หนังสือคู่มือทำอาหารโพลิชด้วยความตั้งใจเหนือสิ่งอื่นใดที่จะ

เปลี่ยนภาพจำแง่ลบเกี่ยวกับโปแลนด์ให้ได้ ทำที่ภายในโปแลนด์ โดยเฉพาะในกลุ่มเซฟชาวโปลิช แม้จะดูประหลาดใจอยู่บ้าง แต่ก็ค่อนข้างเป็นไปได้ในทางบวก ฉันยังพยายามอย่างมากที่จะอยู่ห่างจากการเมือง เลี่ยงการออกโทรทัศน์ช่องโปลิช ยกเว้นไปพูดเรื่องหนังสือของฉัน

แต่หลังจากที่พรรคกฎหมายและความยุติธรรมชนะการเลือกตั้ง เริ่มมีบทบาทต่างประเทศพูดถึงรัฐบาลในแง่ลบ และฉันก็ถูกกล่าวหาว่าเป็นต้นเหตุ นิตยสารฝ่ายรัฐบาลเคยนำรูปฉันไปเป็นปก (เพื่อนเก่าของเราเคยทำงานอยู่ที่สองหัวนี้) โดยบอกว่าฉันเป็นชาวยิวผู้คอยประสานงานลับๆ ให้กับกลุ่มสื่อต่างประเทศ และเป็นผู้อำนวยการลับของสื่อทั้งหลายที่พูดถึงโปแลนด์ในแง่ลบ หนึ่งในนั้นมันแต่งเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวของฉันให้ฟังดูน่าหวาดกลัว เรื่องทำนองเดียวกันมากมายยังปรากฏอยู่ในข่าวหวั่นๆ ของช่องสถานีประจำรัฐ เช่น เรื่องที่กู่ขุ่นลั่นกันว่าพรรคกฎหมายและความยุติธรรมไล่ฉันออกจากงาน ซึ่งฉันไม่เคยทำมาก่อน

แต่ท้ายที่สุดพวกเขาก็หยุดเขียนถึงฉัน เพราะสื่อต่างประเทศเล่นประเด็นเสียๆ หายๆ เกี่ยวกับโปแลนด์มากเกินไปที่คนคนเดียวจะสามารถเป็นต้นเหตุได้ทั้งหมด ต่อให้เป็นยิวก็เถอะ กระนั้นก็เป็นธรรมดาที่เรื่องเดิมๆ ยังปรากฏอยู่บ้างนานๆ ครั้งตามไซเชียลมีเดีย ในระหว่างการเลือกตั้งรัฐสภายุโรปของสามปีฉัน ทีมงานบางคนถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับฉันและกิจกรรม “ต้านชาวโปลิช” ของฉันมากกว่าเรื่องตัวเขาเองเสียอีก ไม่ว่าจะชอบหรือไม่ ฉันได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องทั้งหมดนี้ไปแล้ว

ตอนที่เหตุการณ์ทั้งหมดนี้เกิดขึ้น ฉันรู้สึกราวกับว่าเคยเห็นมันมาก่อน ฉันจำได้ว่าเคยอ่านบันทึกชื่อตั้งที่มีฮาอิล เซบาสเตียน นักเขียนชาวโรมาเนียเก็บไว้ในปี 1935 ถึง 1944 ในบันทึกนั้น เขาเรียงลำดับเวลาของการเปลี่ยนแปลงในประเทศของเขาที่สุดโต่งยิ่งกว่า ทั้งเซบาสเตียนและฉันเป็นยิวเหมือนกัน แม้เขาจะไม่เคร่งศาสนาหนัก และก็เช่นเดียวกับฉันที่เพื่อนเราส่วนใหญ่เป็นฝ่ายขวา ในบันทึกนั้นเขาบรรยายว่า เพื่อนของเขาถูกดึงดู

เข้าหาอุดมการณ์ฟาสซิสต์⁵ทีละคน ทีละคน เหมือนกองทัพแมลงเม่าบินเข้าหาเปลวไฟอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยง เขาเล่าถึงความมโหฬารของเพื่อนๆ ที่วีขึ้นเรื่อยๆ เมื่อพวกเขาถอยห่างจากการมองว่าตัวเองเป็นชาวยุโรป ผู้ชื่นชมในงานของพรุสต์และชอบเดินทางท่องเที่ยวปารีส และเริ่มเรียกขานตัวเองว่าเป็นชาวโรมานีเยนด้วย *เลือดและแผ่นดิน* (Blood and Soil คือสโลแกนชาตินิยมของนาซีเยอรมัน) เขาได้แต่รับฟังเมื่อเพื่อนๆ ค่อยๆ เบี่ยงเบนเข้าสู่การสมคบคิดหรือมีจิตใจโหดเหี้ยมจนกลายเป็นเรื่องปกติ

ผู้คนที่เขารู้จักมานานหลายปีพูดจาหยาบเหยียดเขาซึ่งหน้า แล้วทำเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น “เรายังเป็นเพื่อนกันได้ไหม” เขาสงสัยขึ้นมาในปี 1937 “กับผู้คนที่มีความรู้สึกนึกคิดต่างกันอย่างสิ้นเชิง ต่างกันถึงขั้นที่ว่าทันทีที่ผมเพียงเดินก้าวเข้าไปในห้องก็ทำเอาพวกเขาเงยบงกชดลงด้วยความอับอายและละอายใจ” ในนวนิยายอัตชีวประวัติที่เขาเขียนในช่วงเวลาเดียวกัน เขาหยิบยื่นมิตรภาพให้กับเพื่อนเก่าที่ตอนนี้แตกแยกกันด้วยเรื่องการเมือง และได้รับคำตอบว่า “ไม่ คุณคิดผิด เราสองคนเป็นเพื่อนกันไม่ได้หรอก ไม่ว่าจะตอนนี้หรือตอนไหน ไม่ได้กลืนความรักแผ่นดินเกิดจากตัวฉันหรือไง”

วันนี้ไม่ใช่ปี 1937 แต่การเปลี่ยนผ่านของโลกคู่ขนานยังเกิดขึ้นในช่วงชีวิตฉัน ท่ามกลางเหล่านักคิด นักเขียน สื่อมวลชน นักเคลื่อนไหวทางการเมืองในโปแลนด์ ประเทศที่ฉันใช้ชีวิตมาร่วมสามสิบปีเช่นเดียวกับในสังคมอื่นๆ ที่เราเรียกกันว่าตะวันตก การเปลี่ยนผ่านเช่นนี้เกิดขึ้นทั่วไปโดยไม่อาจอ้างถึงวิกฤตเศรษฐกิจเช่นที่ยุโรปและอเมริกาเหนือในปี 1920 ถึง 1930 ได้ ช่วงเศรษฐกิจถดถอยในปี 2008-2009 นั้นสาหัสก็จริง แต่สุดท้าย

⁵ Fascism เป็นลัทธิทางการเมืองที่ได้รับความนิยมในยุโรปช่วงต้นศตวรรษที่ 20 มีการปกครองแบบรัฐเผด็จการ เน้นการอุทิศตนให้แก่ผู้นำที่เข้มแข็ง ความคลั่งชาติ และเสนอนิยมโดยมองว่าชาติที่แข็งแกร่งกว่ามีสิทธิขยายอาณาเขตครอบครองชาติที่อ่อนแอกว่า เช่นการปกครองโดยอดอล์ฟ ฮิตเลอร์ ประเทศเยอรมนี และเบนิโต มุสโสลินี ประเทศอิตาลี เป็นต้น

การเติบโตก็กลับมา อย่างน้อยก็กระทันหันก่อนการระบาดของไวรัสโคโรนา
วิกฤตผู้ลี้ภัยในปี 2015-2016 เป็นเรื่องน่าตระหนกก็จริง แต่สุดท้ายมันก็
สิ้นสุดลงภายในปี 2018 แทนไม่มีผู้ลี้ภัยจากแอฟริกาเหนือและตะวันออกกลาง
เดินทางมายุโรปแล้ว ต้องขอบคุณสหภาพยุโรปและนักการเมืองกระแสหลัก
ที่ได้ทำข้อตกลงร่วมกับตุรกีในเรื่องนี้

แต่ไม่ว่าจะในแง่ไหน คนที่ฉันเขียนถึงในหนังสือเล่มนี้ นับว่าไม่ได้รับ
ผลกระทบใดๆ เลยจากวิกฤตที่ว่ามา พวกเขาอาจจะไม่ประสบความสำเร็จ
เท่าที่พวกเขาปรารถนา แต่พวกเขาก็ไม่ยากจนหรืออยู่ในถิ่นกันดาร พวกเขา
ไม่ได้สูญเสียงานให้กับแรงงานต่างด้าวคนไหน พวกเขาไม่ได้เป็นเหยื่อของ
การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองหรือเหตุการณ์ทางการเมืองใดๆ ในยุโรปตะวันออก
ออกตั้งแต่ 1989 พวกเขาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มชนชั้นล่างฐานะยากจน
ไม่ได้ถูกทอดทิ้งไว้ในชนบทห่างไกล พวกเขาไม่ได้อยู่ในชุมชนที่ถูกมอมเมา
ด้วยฝันในสหรัฐอเมริกา พวกเขาไม่ได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ในร้านอาหารของ
ชาวตะวันออกกลาง อันที่จริงแล้วพวกเขาไม่มีคุณลักษณะที่ตรงกับเหล่าผู้
สนับสนุนทรัมป์ด้วยซ้ำ ไม่ตรงแม้แต่กับคุณลักษณะหยาบๆ ที่พวกเขามโน
ให้ตัวเอง ในทางตรงกันข้าม พวกเขาเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาจากมหาวิทยาลัย
ที่ดีที่สุด ส่วนใหญ่พูดภาษาต่างประเทศได้ อาศัยอยู่ในเมืองใหญ่ ทั้งใน
ลอนดอน วอชิงตัน วอร์ซอ มาดริด เดินทางต่างประเทศประจำ เหมือน
กับเพื่อนๆ ของเขาสเตียนในช่วงทศวรรษ 1930

ถ้าเช่นนั้นแล้วอะไรกันเล่าที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้ เพื่อนของ
พวกเราส่วนใหญ่แอบเป็นเผด็จการลับๆ กันมาแต่ไหนแต่ไรแล้วหรือ
หรือคนที่พวกเราชนแก้วด้วยในนาซีแรกของสหัสวรรษใหม่ได้เปลี่ยนแปลง
ไปในช่วงสองทศวรรษต่อมา?

ไม่มีคำอธิบายเพียงหนึ่งเดียว และฉันก็จะไม่เสนอทฤษฎียิ่งใหญ่
หรือทางออกอันเป็นสากล แต่มันมีประเด็นบางอย่างแอบแฝงอยู่ในเรื่องราว
นั่นก็คือภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม ไม่ว่าสังคมใดก็สามารถหันหลังให้กับ
ประชาธิปไตยได้ทั้งสิ้น ความจริงแล้วหากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาจะสะท้อน

อะไรได้ละก็ ทุกสังคมของเราล้วนจะลงเอยเช่นนั้น

นักปราชญ์โบราณกลางแคลงสงสัยในประชาธิปไตยเสมอ เพลโตกล่าว “คำลวงโอ้อวด” ของนักปลุกระดม และระแวงว่าประชาธิปไตยอาจไม่ใช่อะไรเลยนอกจากฉากตบตาของหนทางสู่ความเป็นเผด็จการนักธรรงค์ ชาวอเมริกันยุคแรกเริ่มของรัฐบาลรีพับลิกันตระหนักว่าผู้นำชั่วคราวคนเดียวสามารถส่งผลต่อประชาธิปไตยได้อย่างไร จึงพยายามหาทางสร้างบางอย่างเพื่อตัดทอนมัน จาริตรีฐธรรมนูญปี 1787 ได้ก่อตั้งคณะผู้เลือกตั้งประธานาธิบดี (Electoral College) ขึ้นมาเพื่อทำให้แน่ใจว่าบุคคลที่อเล็กซานเดอร์ ฮามิลตัน⁶ เรียกว่า “ถนัดทำเรื่องชั่วและแพรวพราวในการสร้างความนิยม” จะไม่สามารถขึ้นเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาได้ถึงแม้ในที่สุดคณะฯจะกลายเป็นเพียงตรายางไร้อำนาจ และในช่วงหลังก็ยิ่งเป็นกลไกที่ทำให้กลุ่มเสียงส่วนน้อยไม่กักรัฐมีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง แต่ทว่าแรกเริ่มเดิมที คณะผู้เลือกตั้งถูกก่อตั้งมาด้วยเจตนาที่ต่างออกไป มันถูกออกแบบมาเพื่อทำหน้าที่คล้ายคณะกรรมการพิจารณา เป็นกลุ่มผู้ใช้กฎหมายชั้นสูง ร่ำรวย และมีสิทธิ์เลือกประธานาธิบดี สามารถปฏิเสธการตัดสินใจของผู้คนได้ถ้าถึงคราวจำเป็น เพื่อเลี่ยง “ความเป็นประชาธิปไตยที่มากเกินไป”

ฮามิลตันเป็นหนึ่งในคนจำนวนมากในอเมริกายุคอาณานิคมที่อ่านประวัติศาสตร์กรีกและโรมซ้ำแล้วซ้ำเล่า พยายามเรียนรู้ว่าจะปกป้องประชาธิปไตยไม่ให้กลายเป็นเผด็จการได้อย่างไร จอห์น อัดัมส์⁷ ในวัยซรากร้อ่านเรื่องราวของซีโซโรอีกครั้ง รัฐบุรุษโรมันที่หาทางหยุดความเสื่อมถอยของ

⁶ Alexander Hamilton (1755 - 1804) รัฐบุรุษ นักการเมือง นักวิชาการกฎหมาย ผู้บัญชาการกองทัพ และบิดาผู้สร้างชาติอเมริกา มีบทบาทในการร่างและตีความรัฐธรรมนูญสหรัฐฯ และวางรากฐานระบบการคลังของประเทศ

⁷ John Adams (1735 - 1826) บิดาผู้สร้างชาติและประธานาธิบดีคนที่สองของสหรัฐอเมริกา เป็นผู้นำการปฏิวัติอเมริกาที่ทำให้ได้รับเอกราชจากบริเตนใหญ่ เป็นผู้ริเริ่มหลัก “สิทธิในการมหนาย” ให้แก่ผู้ต้องหาคดี และหลัก “สันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์” อันเป็นรากฐานของหลักนิติธรรมทุกวันนี้

สาธารณรัฐโรมัน อัดัมส์ถึงกับอ้างอิงคำพูดของซีเซโรในจดหมายที่เขียนให้ทอมัส เจฟเฟอร์สัน^๘ พวกเขาต้องการสร้างประชาธิปไตยในอเมริกาบนฐานของการถกเถียงด้วยเหตุผลและการประนีประนอม แต่พวกเขาจะไม่หลอกตัวเองเกี่ยวกับธรรมชาติมนุษย์ พวกเขาเชื่อว่าบางครั้งมนุษย์ก็อาจจำนนต่อ “ความลุ่มหลง” ตามคำที่นิยมใช้ยุคนั้น พวกเขารู้ว่าระบบการเมืองใดก็ตามที่สร้างบนรากฐานของตรรกะและเหตุผล ย่อมมีความเสี่ยงเสมอที่ความไร้เหตุไฉไลอาจจะเบียดออกมา

ในยุคสมัยใหม่ เหล่าผู้สืบทอดของนักปราชญ์โบราณได้พยายามหาหนทางนิยามความไร้เหตุไฉไลและ “ความลุ่มหลง” นั้นให้ชัดขึ้น เพื่อที่จะเข้าใจว่าใครบ้างอาจตกหลุมพรางของนักปลุกระดม และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ฮันนาห์ อาเรนท์ นักปรัชญาผู้ศึกษาลัทธิเผด็จการได้ระบุ “บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม” ไว้ว่าเป็นปัจเจกชนผู้เดียวดายสำหรับ “การที่พวกเขาไม่มีสายใยสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน หรือแม้แต่คนรู้จักมักคุ้น ย่อมพรากความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโลกไป จนพวกเขาเหลือเพียงความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งต่อขบวนการ ต่อความเป็นสมาชิกพรรค” ซีโอดอร์ ออดอร์โน หนึ่งในปัญญาชนแห่งยุคสมัยที่ลี้ภัยออกจากนาซีเยอรมนีไปอเมริกา ศึกษาเจาะลึกความคิดนี้เพิ่มขึ้น และด้วยอิทธิพลจากฟรอยด์ ออดอร์โนพยายามทำความเข้าใจแหล่งที่มาของบุคลิกภาพอำนาจนิยมจากชีวิตช่วงปฐมวัย หรือแม้กระทั่งความเก็บบทจากพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน

ไม่นานมานี้ คาเรน สเตนเนอร์ นักเศรษฐศาสตร์พฤติกรรมผู้เริ่มศึกษาลักษณะบุคลิกภาพตั้งแต่ยี่สิบปีก่อนได้กล่าวว่า ประมาทหนึ่งในสามของประชากรประเทศใดก็ตาม ล้วนมีลักษณะที่เธอเรียกว่า *ไหมเอียง* ไปทางอำนาจนิยม ซึ่งเป็นคำที่ฟังเข้าท่ากว่า *บุคลิกภาพ* เพราะมันไม่ตายตัวเท่า

^๘ Thomas Jefferson (1743-1826) นักปรัชญา สถาปนิก นักกฎหมาย บิดาผู้สร้างชาติ และประธานาธิบดีคนที่สามของสหรัฐอเมริกา เป็นผู้เสนอหลักการแห่งประชาธิปไตยในแบบรีพับลิกัน และสนับสนุนเสรีภาพระดับปัจเจกบุคคล

พวกโน้มน้ำแข็งอำนาจนิยมชอบความเป็นระเบียบ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นโดยไม่แสดงออก ชั่วตรงข้ามของมันก็คือพวกโน้มน้ำแข็งไปทางเสรีนิยม ชอบความหลากหลาย ความแตกต่าง ซึ่งอาจไม่แสดงออกเด่นชัดเช่นกัน นิยามของสแตนเนอร์เรื่องอำนาจนิยมนั้นไม่ใช่เรื่องการเมือง และมันก็ไม่ใช่อะไรเดียวกับ *อนูรักษานิยม* ด้วย

อำนาจนิยมดึงดูดผู้คนที่ไม่อาจทนต่อความซับซ้อนได้ โลกนี้ไม่มีสิ่งที่เราเรียกว่า “ฝ่ายซ้าย” หรือ “ฝ่ายขวา” โดยสัญชาตญาณเนื้อแท้มาแต่กำเนิด มันคือการต่อต้านพหุนิยม มันคือความเคลือบแคลงสงสัยผู้คนที่มีความเห็นต่าง มันคืออาการทนไม่ได้รับการถกเถียงดุเดือด มันไม่เกี่ยวเลยว่าผู้โน้มน้ำแข็งเหล่านี้เปิดรับแนวคิดทางการเมืองจากมาร์กซิสต์หรือชาตินิยมอำนาจนิยมเป็นเพียงกรอบของความคิดและจิตใจ หาใช่ชุดของแนวคิด

แต่นักทฤษฎีมักละเว้นไม่พูดถึงองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลให้ประชาธิปไตยเสื่อมถอยและทำให้ระบอบเผด็จการก่อร่างสร้างตัวขึ้น ลำพังการมีอยู่ของผู้นิยมชมชอบการปลุกระดมหรืออำนาจนิยม ไม่อาจอธิบายได้ทั้งหมดว่าทำไมการปลุกระดมถึงสัมฤทธิ์ผล เผด็จการต้องการจะปกครอง แต่พวกเขาเข้าถึงสาธารณชนที่รู้สึกเช่นเดียวกันได้อย่างไร นักการเมืองใจแคบต้องการครอบงำศาลเพื่อจะได้อำนาจมากขึ้น แต่พวกเขาชักจูงผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นได้อย่างไร

ในกรุงโรมโบราณ ซีซาร์ให้ปฏิมากรหล่อรูปของเขาไว้หลายรูปแบบ อำนาจนิยมร่วมสมัยก็ยอมไม่สามารถสำเร็จได้หากปราศจากการทำอะไรทำนองนั้น ไม่ว่าจะเป็นนักเขียน ปัญญาชน นักสื่อสาร บล็อกเกอร์ โฆษกรสร้างภาพ ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ คนทำมีมที่ช่วยสร้างภาพลักษณ์ของเขาต่อสาธารณชน อำนาจนิยมต้องการคนช่วยก่อกองกลางหรือรัฐประหาร ในขณะที่เดียวกันพวกเขาก็ต้องการคนที่สามารถใช้ภาษากฎหมายอันซับซ้อนได้เช่นกัน คนที่สามารถอธิบายได้ว่าทำไมการฉีกรัฐธรรมนูญหรือการบิดเบือนกฎหมายจึงเป็นสิ่งถูกต้องสมควรทำ พวกเขาต้องการผู้คนที่ช่วยส่งเสริมให้ความ

คับข้องใจ ชักนำความไม่พอใจ ส่งต่อความโกรธ ความกลัว และกระตุ้นให้จินตนาการถึงอนาคตที่ต่างไป พวกเขาต้องการสมาชิกกลุ่มปัญญาชนและผู้ได้รับการศึกษาชั้นสูง กล่าวอีกแง่หนึ่งคือ คนที่จะช่วยพวกเขา ก่อสงครามกับปัญญาชนและผู้ได้รับการศึกษาชั้นสูงคนอื่น ๆ ที่เหลือ แม้นั้นจะหมายถึงเพื่อนร่วมมหาวิทยาลัย เพื่อนร่วมงาน หรือเพื่อนของเขาเองก็ตาม

ในหนังสือ *La Trahison des Clercs* ปี 1927 หรือของจูเลียน เบนดา นักเขียนชาวฝรั่งเศส ที่ชื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Treason of the Intellectuals” หรือบางครั้งก็ “The Betrayal of the Intellectuals” แปลเป็นไทยได้ว่า “การทรยศของปัญญาชน” เบนดาได้ตั้งข้อสังเกตและอธิบายถึงอำนาจนิยมของชนชั้นสูงในยุคของเขา ก่อนที่จะมีใครเข้าใจว่าคนกลุ่มนี้มีความสำคัญเพียงใด ความกังวลของเบนดานั้นไม่ใช่เรื่องบุคลิกภาพอำนาจนิยมอย่างที่อาเรนทาคาด แต่เป็นเรื่องของกลุ่มคนที่สนับสนุนระบอบอำนาจนิยมที่เบนดาเห็นว่ามีส่วนช่วยและฝ่ายขวาทั่วยุโรป เบนดาอธิบายถึงอุดมการณ์ของทั้งซ้ายจัดและขวาจัดที่พยายามเผยแพร่ทั้งเรื่อง “ความลุ่มหลงต่อชนชั้น” ตามแนวคิดของมาร์กซิสต์แบบโซเวียต หรือ “ความลุ่มหลงต่อเชื้อชาติ” ตามแนวคิดของฟาสซิสต์ และตำหนิทั้งสองฝ่ายที่ทำลายพันธกิจหลักของปัญญาชนในการแสวงหาความจริงและมุ่งรับใช้เป้าประสงค์ทางการเมืองแทน เบนดาเรียกกลุ่มปัญญาชนตกกระป๋องพวกนี้ว่า “clerics” หรือ “clerks” ซึ่งความหมายเก่าแก่ที่สุดนั้นเกี่ยวข้องกับคำว่า “clergy” ซึ่งหมายถึงผู้เผยแพร่ความเชื่อ หรือหมอสอนศาสนา ลิบปีก่อนหน้าการกวาดล้างครั้งใหญ่ (The Great Terror) ในยุคสตาลินและหกปีก่อนที่ฮิตเลอร์จะขึ้นมามีอำนาจ เบนดาก็หัวใจเสียแล้วว่านักเขียน สื่อมวลชน นักสื่อสารที่กลายเป็นผู้ประกอบการทางการเมืองและนักโฆษณาชวนเชื่ออาจจะชักนำอารยธรรมโลกไปสู่ความรุนแรง และแล้วมันก็เกิดขึ้นจริง ๆ

หากสิ่งนี้จะเกิดขึ้นอีก การเสื่อมถอยของประชาธิปไตยเสรีในยุคสมัยเราจะไม่เหมือนกับที่เคยเป็นมาในทศวรรษ 1920 หรือ 1930 แต่มันจะยังคงต้องมีกลุ่มชนชั้นสูง หรือ “หมอสอนศาสนา” รุ่นใหม่ทำให้มัน

เกิดเสมอ การล่มสลายของความคิดแบบตะวันตก หรือที่บางครั้งเรียกว่า “ระเบียบเสรีตะวันตก” จำเป็นต้องมีนักคิด ปัญญาชน สื่อมวลชน บล็อกเกอร์ นักเขียน ศิลปิน ร่วมบ่อนทำลายคุณค่าปัจจุบันของเรา และชวนให้จินตนาการถึงระบอบใหม่ที่จะเกิดขึ้น พวกเขาอาจมาจากที่ต่างกันในนิยามดั้งเดิมของเบนดา “หมอสอนศาสนา” หมายถึงผู้มีอุดมการณ์ฝ่ายขวาเช่นเดียวกับฝ่ายซ้าย ซึ่งปัจจุบันก็ยังมีอยู่ ปัญญาในแบบอำนาจนิยมนั้น ไม่ต้องสงสัยเลยว่ามันปรากฏอยู่ในกลุ่มนักปลุกปั่นซ้ายจัดในสถาบันการศึกษา ผู้คอยกำหนดสิ่งที่อาจารย์ควรสอนหรือนักเรียนควรจะพูด มันปรากฏอยู่ในผู้ปลุกปั่นมีอบทวิตเตอร์ที่คอยกำจัดบุคคลสาธารณะและบุคคลทั่วไปที่ละเมิดกฎการสื่อสารของตนเอง (ซึ่งไม่เคยเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษร) มันปรากฏอยู่ที่ท่ามกลางปัญญาชนที่กลายเป็นโฆษณาแก่ต่างให้กับพรรคแรงงานของอังกฤษที่คอยพิทักษ์ความเป็นผู้นำของเจอร์มี คอร์บิน⁹ แม้ชัดเจนอยู่แล้วว่าเจตจำนงซ้ายจัดของคอร์บินเป็นสิ่งที่รัฐไม่ยอมรับ มันปรากฏอยู่ในกลุ่มนักเคลื่อนไหวของพรรคแรงงานที่ในช่วงแรกปฏิเสธและไม่แยแสแนวคิดต่อต้านชาวยิวที่กำลังขยายตัวในพรรค

แต่ถึงแม้อำนาจเชิงวัฒนธรรมของอำนาจนิยมฝ่ายซ้ายจะเพิ่มมากขึ้น ทว่ากลุ่ม *หมอสอนศาสนา* ยุคใหม่กลุ่มเดียวเท่านั้นที่ยังคงรักษาอำนาจการเมืองในประชาธิปไตยตะวันตกไว้ได้ กลุ่มเดียวที่ยังได้ปฏิบัติการอยู่ในรัฐบาล เข้าร่วมเป็นพันธมิตรการปกครอง และให้คำแนะนำพรรคการเมืองใหญ่ได้นั้นคือกลุ่มที่เป็นสมาชิกที่เราเรียกกันว่าฝ่าย “ขวา” จริงอยู่พวกเขาเป็นขวาแบบพิเศษ ขวาแบบที่มีจุดร่วมเพียงน้อยนิดกับกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองฝ่ายขวาตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่สอง

⁹ Jeremy Bernard Corbyn อดีตหัวหน้าพรรคแรงงานของประเทศอังกฤษ ซึ่งเมื่อปลายปี 2020 ถูกแขวนตำแหน่งเพื่อรอดำเนินคดี หลังจากมีการรายงานพฤติกรรมต่อต้านชาวยิวของเขาและการสืบสวนพบว่ามีมูลความจริง โดยคอร์บินไม่ยอมถอนคำพูดตนเอง กระนั้นก็ยังมีการซ้ายจัดจำนวนหนึ่งออกโรงปกป้องเขาและมองว่าเขาถูกกล่าวหาอย่างไม่เป็นธรรม สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าแนวคิดต่อต้านยิว (Antisemitism) นั้นมีอยู่ในกลุ่มการเมืองทั้งฝ่ายขวาและซ้าย

กลุ่มอนุรักษนิยมในอังกฤษ รีพับลิกันในอเมริกา กลุ่มต่อต้านคอมมิวนิสต์ในยุโรปตะวันออก คริสเตียนประชาธิปไตยในเยอรมนี กลุ่มโกลลิสต์ในฝรั่งเศส (ผู้นิยมจุดยืนทางการเมืองของชาร์ล เดอ โกล) ล้วนมีที่มาต่างกัน แต่ในฐานะของกลุ่มแล้ว พวกเขาไม่เพียงอุทิศตนให้กับระบอบประชาธิปไตยแบบมีผู้แทนเท่านั้น หากยังให้คุณค่ากับความต่างทางศาสนา อิสระของตุลาการ เสรีภาพของสื่อและการแสดงออก การบูรณาการทางเศรษฐกิจ องค์กรระหว่างประเทศ พันธมิตรทรานส์แอตแลนติก และแนวคิดการเมืองของ “ตะวันตก” อีกด้วย - อย่างน้อยก็กระทั่งไม่นานมานี้

ในทางตรงกันข้าม กลุ่มขวาใหม่ไม่ต้องการอนุรักษหรือสงวนสิ่งที่มีอยู่เลยแม้แต่น้อย กลุ่มขวาใหม่ในยุโรปดูแคลนกลุ่มคริสเตียนประชาธิปไตยที่ใช้ฐานการเมืองในโบสถ์ก่อตั้งสหภาพยุโรปขึ้นหลังฝันร้ายจากสงครามโลกครั้งที่สอง ส่วนกลุ่มขวาใหม่ในสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรก็แตกหักกับกลุ่มอนุรักษนิยมเบอร์เคียน (ผู้นิยมแนวคิดของเอ็ดมันด์ เบิร์ค¹⁰) ผู้เคลือบแคลงสงสัยการเปลี่ยนแปลงฉับไวทุกรูปแบบ กลุ่มขวานั้นนับว่าเป็นบอลเชวิคมากกว่าเบอร์เคียน (แม้พวกเขาจะเกลียดชังระบอบนี้เข้าไส้) พวกเขาคือกลุ่มบุรุษและสตรีที่ต้องการโค่นล้ม ก้าวข้าม กร่อนเซาะสถาบันที่มีมาหรือทำลายสิ่งใดก็ตามที่เป็นอยู่

หนังสือเล่มนี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับหมอสอนศาสนารุ่นใหม่กลุ่มนี้ และความจริงใหม่¹¹ที่พวกเขาสร้างขึ้น เริ่มจากกลุ่มคนเล็ก ๆ ที่ฉันรู้จักในยุโรปตะวันออก เคลื่อนไปสู่เรื่องราวที่แตกต่างแต่ขนานกันในสหราชอาณาจักรอีกประเทศที่ฉันมีความผูกพันอย่างลึกซึ้ง และจบด้วยสหรัฐอเมริกา

¹⁰Edmund Burke (1729 - 1797) ชาวไอร์แลนด์ผู้บุกเบิกแนวคิดอนุรักษนิยมในอังกฤษ เบิร์คเชื่อในคุณค่าความดีงามของสังคม และการไปด้วยกันได้ของสถาบันทางการเมืองปกครองและทางศาสนา เขาสนับสนุนการมีเอกราชของประเทศในเครือจักรวรรดิ และเป็นหนึ่งในผู้ต่อต้านการปฏิวัติฝรั่งเศส โดยเขามองว่าสาเหตุที่แท้จริงไม่ใช่การแสวงหาความเท่าเทียม แต่คือการยุ่งโดยชนชั้นนำ อันจะนำไปสู่เผด็จการในที่สุด

ประเทศบ้านเกิดของฉัน พร้อมการหยุดพักที่ต่างๆ บ้างรายทาง

ผู้คนที่ฉันเฝ้าถึงนั้นมีตั้งแต่กลุ่มอุดมการณ์ชาติกำเนิด นักสื่อสารการเมืองหัวสูง บางคนเขียนหนังสือยากๆ บางคนเผยแพร่ทฤษฎีสมคบคิดที่แพร่กระจายไปทั่ว บางคนถูกกระตุ้นด้วยความกลัว ความโกรธ และความปรารถนาจะสามัคคีในส่วนตัว เช่นเดียวกับที่กระตุ้นผู้อ่านและผู้ติดตามของพวกเขา บางคนกลายเป็นคนหัวรุนแรงจากการปะทะจุดเดือดกับกลุ่มฝ่ายซ้ายสายวัฒนธรรม หรือถูกผลักดันด้วยความอ่อนแอของกลุ่มเสรีกลาง บางคนช่างถากถางและถูกใช้เป็นเครื่องมือ ใช้ภาษาบ้าอำนาจและสุดโต่งเพื่อสร้างอำนาจหรือชื่อเสียงให้ตัวเอง บางคนเชื่อในการล่มสลาย มองว่าสังคมเสื่อมถอยและจำต้องถูกประกอบสร้างขึ้นใหม่ไม่ว่าผลลัพธ์จะเป็นอย่างไรก็ตาม บางคนเคร่งศาสนาลึกซึ้ง บางคนชอบความวุ่นวายหรือพยายามสร้างความวุ่นวายเพื่อโหมโรงไปสู่การสร้างระเบียบใหม่ พวกเขาล้วนต้องการนิยามชาติของตนขึ้นใหม่ เขียนสัญญาประชาคมขึ้นใหม่ และในบางครั้งก็เปลี่ยนแปลงกฎประชาธิปไตยเพื่อรักษาอำนาจตัวเองต่อไป

อเล็กซานเดอร์ ฮามิลตัน เคยเตือนเราเกี่ยวกับพวกเขา ชิเซโรเคยรบรากับพวกเขา และพวกเขาบางคนนั้นก็ก็เป็นเพื่อนของฉันเอง